Publicat pe (https://bnm.md)

03.02.2020

Rezervele internaţionale şi lichiditatea în valută (RILV) - Metadate

Statistica privind rezervele internaţionale şi lichiditatea în valută este elaborată conform standardelor recomandate de FMI în „Rezervele internaţionale şi lichiditatea în valută: Îndrumări privind formatul de prezentare a datelor [1]" (FMI, 2013), precum şi în ediţia a 6-a a manualului „Balanța de plăți și poziția investițională internațională [2]" (FMI, 2009) (MBP6). Structura RILV este bazată pe două concepte de bază: (1) Rezervele internaţionale (Activele de rezervă) şi (2) Lichiditatea în valută.

Conform BPM6, „Rezervele internaţionale reprezintă acele active externe care se caracterizează prin disponibilitate imediată și control al autorităților monetare pentru utilizare în scopul acoperirii necesităților de finanțare a balanței de plăți, intervenții pe pieţele valutare pentru influențarea cursului de schimb valutar și în alte scopuri conexe." (alineatul 6.64).

Lichiditatea în valută este un concept mai larg decât cel al rezervelor internaționale. În raportul RILV sunt prezentate două dimensiuni:

1. resurse în valută (inclusiv activele oficiale de rezervă și alte active în valută) la dispoziția autorităților care sunt ușor disponibile pentru a răspunde cererii de valută și,
2. ieșiri preconizate și potențiale de resurse în valută, rezultate din datoriile pe termen scurt în valută și din activitățile din afara bilanțului ale autorităților.

Din punctul de vedere al sectoarelor instituționale, raportul RILV acoperă BNM în calitate de autoritate monetară care deţine şi gestionează activele oficiale de rezervă şi Guvernul Republicii Moldova, care este responsabil de majoritatea angajamentelor oficiale în valută.

RILV include numai instrumentele financiare decontate în valută (secțiunile I-III). Datele privind instrumentele denominate în valută sau indexate la rata de schimb a valutelor, dar decontate în moneda naţională sau prin alte mijloace sunt prezentate ca poziţii informative (secțiunea IV). Activele străine în valută neconvertibilă, precum şi activele care nu se încadrează în conceptul de active de rezervă nu sunt incluse în RILV.

Rezervele internaţionale sunt reevaluate zilnic, datele sunt convertite în dolari SUA la rata de schimb oficială a BNM. Poziţia titlurilor de valoare este reevaluată lunar la preţul de piaţă al instrumentelor în ultima zi a lunii de referinţă. Dobânda acumulată la depozite se înregistrează zilnic, iar dobânzile acumulate la titlurile de valoare în valută sunt înregistrate lunar.

Principalele informaţii primare utilizate pentru completarea RILV sunt :

- (i) stocul activelor oficiale de rezervă şi al altor active în valută la sfârşit de perioadă;
- (ii) graficul de deservire a împrumuturilor de la FMI pentru următoarele 12 luni, poziţiile agregate scurte şi lungi pentru forward-uri şi futures-uri în valută contra MDL;
- (iii) depozitele obligatorii în valută menținute la BNM de către băncile licențiate, sumele preconizate către valorificare în cadrul împrumuturilor de la FMI (linii de finanțare condiționate);
- (iv) compoziția activelor de rezervă pe valute incluse/neincluse în coșul DST;
- (v) cheltuielile în valută preconizate a fi efectuate de către BNM în următoarele 12 luni pentru procurarea bunurilor şi serviciilor;

— (vi) graficul de deservire a împrumuturilor externe valorificate de guvern şi a celor valorificate de sectorul privat, contractate sub garanţia guvernului, la care a fost/nu a fost (separat) activată garanţia, pentru următoarele 12 luni;
— (vii) sumele potenţiale către valorificare de către sectorul guvernamental în cadrul liniilor de credit.

Informațiile (i) – (v) au ca sursă BNM, (vi) – (vii) – Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Secțiunea I. ***Activele oficiale de rezervă şi alte active în valută*** prezintă stocul resurselor în valută ale BNM și ale guvernului. Partea I.A. este destinată raportării informaţiei privind activele de rezervă, iar partea I.B. – privind alte active în valută.

Partea I.A. *„Active oficiale de rezervă"* constă din 5 componente:

1. Rezervele în valută convertibilă, împărțite în titluri de valoare şi depozite. Se includ titlurile de valoare sub formă de titluri de participare comerciabile cu lichiditate înaltă şi sub formă de titluri de creanță. Se reflectă doar titlurile de valoare în valută emise de nerezidenţi. La depozite, pornind de la conceptul de lichiditate, se includ depozitele la vedere şi depozitele la termen care pot fi retrase la cerere. Depozitele incluse în activele de rezervă sunt cele plasate în băncile centrale străine, în Banca de Decontări Internaţionale, precum şi în alte bănci (instituţii financiare de depozitare);
2. Poziţia de rezervă la FMI reprezintă suma de DST şi de alte valute pe care o ţară-membru poate să o tragă necondiţionat și la scurt timp din tranşa sa de rezervă de la FMI;
3. Drepturile Speciale de Tragere (DST) reprezintă activele internaţionale de rezervă create de FMI cu scopul completării rezervelor ţărilor-membre. DST se alocă ţărilor proporţional cotei de participare;
4. Aur (inclusiv depozitele şi swap-urile în aur) – aici se înscrie doar aurul monetar deţinut de BNM inclus în activele de rezervă;
5. Alte active de rezervă includ activele lichide şi disponibile la necesitate, care nu au fost incluse în categoriile (1) – (4), cum ar fi derivatele financiare, împrumuturile pe termen scurt acordate nerezidenţilor din sectorul nebancar, activele REPO.

Secțiunea II. ***Ieşiri nete preconizate pe termen scurt din active în valută*** este destinată raportării ieşirilor nete predeterminate pe termen scurt din activele în valută (pentru următoarele 12 luni) ale BNM și ale Ministerului Finanțelor. Aici se reflectă datele aferente angajamentelor:

— (i) cu scadenţa iniţială mai mică de un an,
— (ii) cu scadenţa iniţială mai mare de un an, însă cu cea reziduală – mai mică de un an,
— (iii) plăţile preconizate pentru următoarele 12 luni la serviciul angajamentelor cu scadenţa reziduală mai mare de un an.

„*Ieşirile preconizate*" sunt angajamentele contractuale în valută cunoscute sau prevăzute prin graficul de deservire. Angajamentele contractuale în valută pot apărea din operaţiunile bilanţiere sau extrabilanţiere. Angajamentele bilanţiere includ plăţile preconizate de principal şi dobândă aferente împrumuturilor şi titlurilor de valoare. Operaţiile extrabilanţiere care generează fluxuri predeterminate de valută includ angajamentele la contractele de tip forward şi futures, precum şi la swap-uri.

În secțiunea II sunt reflectate ieșirile nete de valută la următoarele instrumente financiare:

1. Împrumuturi, titluri de valoare şi depozite în valută (principal şi dobândă). Aici se includ plăţile preconizate la serviciul datoriei faţă de FMI, a împrumuturilor contractate direct de guvern, a împrumuturilor contractate sub garanţia guvernului la care garanţia a fost activată (deservite de garant), precum şi la titlurile de valoare emise în valută de guvern şi BNM. Aceste plăţi se reflectă la poziţia „Ieşiri" cu semnul „minus".
2. Altele, care includ fluxurile de intrări şi ieşiri în valută din operaţiuni REPO, credite comerciale, precum şi conturi către plată în valută pentru procurări de bunuri şi servicii, definite prin contracte.

Secțiunea III. ***Ieşiri nete potenţiale pe termen scurt din active în valută*** include fluxurile pe termen scurt (pentru următoarele 12 luni) condiţionale în valută care sunt posibile să fie efectuate de către autorităţile ţării (BNM şi Ministerul Finanţelor).

Compartimentul dat acoperă două tipuri de fluxuri condiţionale:

1. cele aferente activelor şi pasivelor potenţiale (cum ar fi liniile de credit nevalorificate și necondiționate, angajamente potenţiale sub formă de garanţii şi titluri de valoare cu opțiune incorporată);
2. cele ce reflectă fluxuri posibile de intrări şi ieşiri de valută ce apar din poziţia autorităţilor la contractele de opțiune, în caz de executare eventuală a opțiunii.

Secțiunea III se deosebeşte de secțiunea II prin faptul că fluxurile de valută ce urmează a fi reflectate în secțiunea III sunt condiţionate de evenimente din exterior.

Secțiunea III include angajamentele potenţiale în valută ale autorităţilor, inclusiv garanţiile la angajamentele aferente datoriei potențiale (1(a)). Aici se includ doar angajamentele contractuale ale autorităților, respectiv, plăţile (de principal şi de dobândă) preconizate la serviciul împrumuturilor şi titlurilor de valoare contractate sau emise sub garanţia guvernului, la care garanţia nu este activată. La poziţia 1(b) se reflectă alte angajamente potenţiale legale sau implicite ale autorităţilor. Angajamentele potenţiale vor fi reflectate la momentul când sunt recunoscute, adică atunci când obligaţia legală intră în vigoare. Exemplu de alte angajamente potenţiale sunt rezervele obligatorii în valută ale băncilor comerciale plasate la BNM. Suma acestor rezerve se reflectă integral ca fiind cu scadenţa mai mică sau egală cu o lună.

Secțiunea IV. ***Poziţii informative*** prezintă informaţii suplimentare despre:

1. stocuri şi fluxuri care nu sunt reflectate în secțiunile I – III, dar care sunt considerate relevante pentru aprecierea poziţiei autorităţilor privind activele de rezervă şi lichiditatea în valută, precum şi a expunerii la riscul de schimb valutar,
2. detalii suplimentare la stocurile şi fluxurile reflectate în secțiunile I – III;
3. stocurile şi fluxurile prezentate conform altor clasificări şi criterii de evaluare decât cele din secțiunile I – III.

Subsecțiunea IV.2. ***Compoziţia valutară a rezervelor*** (pe grupuri de valute). Se specifică două grupuri majore de valute: cele incluse în coşul DST (total și pe fiecare valută a coșului) şi cele neincluse în coşul DST.

Actualmente, coșul DST include următoarele valute: dolarul SUA, euro, yuanul chinezesc, yenul japonez și lira sterlină. Prin convenție, în baza recomandării FMI, în raportul RILV aurul monetar și creanțele exprimate în DST (inclusiv participațiile în DST și poziția de rezervă la FMI) sunt incluse în totalul pe coșul DST.

Tag-uri
rezervele internaţionale şi lichiditatea în valută [3]
RILV [4]
noțiuni metodologice [5]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/notiuni-principiile-de-evaluare-si-sursele-de-date-privind-rezervele-internationale-si

Legături conexe:

[1] https://www.imf.org/external/np/sta/ir/IRProcessWeb/pdf/guide2013.pdf [2]

https://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=rezervele internaţionale şi lichiditatea în valută [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=RILV [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=noțiuni metodologice